

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117223485
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2117223485.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v spore žalobcu: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31340890, zastúpeného splnomocnencom Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, IČO: 47232471, proti žalovanej: Z. A., nar. X.X.XXXX, trvale bytom K. XXXX/XX, G. H., o zaplatenie sumy 8.929,96 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 11. júna 2020, č.k. 21Csp/245/2017-96, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku II. o zaplatenie úroku po zosplatnení a v časti náhrady trov konania r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním určil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 892,96 eur s úrokmi vo výške 819,35 eur, s úrokmi z omeškania vo výške 1.112,56 eur, s úrokmi z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 8.929,96 eur od 1.11.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a určil, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 62% (výrok III.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že žalobca sa domáhal na pôvodne žalovaných 1/X. A., 2/S. A. (voči žalovanému 2/ bolo konanie zastavené z dôvodu, že po začatí konania zomrel a dedičské konanie po ňom bolo zastavené pre nedostatok majetku) určenia povinnosti zaplatiť mu 8.929,96 eur s úrokmi 1.721,78 eur, úrokmi vo výške 2.778,10 eur, úrokmi zo zostatku nesplatennej istiny 8.929,96 eur 11,9% ročne od 1.11.2017 do zaplatenia, úrokmi z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 8929,96 eur od 1.11.2017 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že medzi žalobcom ako veriteľom a pôvodnými žalovanými 1/, 2/ ako dlžníkmi bola uzavretá zmluva o úvere č. 0784258887, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý zo strany žalobcu úver vo výške 10.000 eur, ktorý sa zaviazali uhradiť v splátkach, pričom výška každej splátky vrátane skladby a splatnosti jednotlivých splátok úveru je zrejmá z predpisu splátok. Dlžníci splatili svoj záväzok len čiastočne. V zmysle obchodných podmienok pre úver, ak je klient v omeškaní s platením čo i len jednej splátky, veriteľovi vzniká nárok požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Žalobca pred zosplatnením úveru aplikoval voči dlžníkom postup podľa § 53 ods. 9 OZ, zaslal im upozornenie pred zosplatnením úveru, kde boli oboznámení s tým, že sú viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti. Vzhľadom k tomu, že dlžníci úhradu pohľadávky nevykonali do 15 kalendárnych dní od doručenia upozornenia banky, žalobca pristúpil k zosplatneniu úveru listom nazvaným výzva na úhradu dlžnej sumy. Ani napriek tejto výzve dlžná suma nebola zaplatená. V súlade s obchodnými podmienkami vznikla dlžníkom povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi úroky, pričom v zmluve bola dojednaná úroková sadzba 11,9% ročne. Žalobca si tak uplatňuje voči dlžníkom aj príslušné zákonné úroky z omeškania v súlade s § 3 nariadenia vlády SR 87/95 Z.z. vo výške 5,15%. Dátum začatia úročenia percentom z dlžnej sumy od 1.11.2017 je daný dňom nasledujúcim po dni vystavenia listiny aktuálny stav úveru zo dňa 31.10.2017, nakoľko do času 31.10.2017 úroky z omeškania aj sankčné sú vyčíslené pevnou sumou. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že dňa 7.9.2012 bola uzavretá zmluva o úvere, z ktorej vyplýva, že žalovaná 1/ ako dlžník a pôvodne žalovaný 2/ ako spoludlžník

uzatvorili so žalobcom zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným 1/, 2/ úver vo výške 10.000 eur, ktorý sa zaviazali splácať v 120 mesačných splátkach po 157,24 eur, úroková sadza bola dohodnutá vo výške 11,9% ročne, ročná percentuálna miera nákladov bola 13,62%, priemerná hodnota RPMN na trhu bola 11,40%, celková výška nákladov bola 7.611,34 eur, poplatok za správu a vedenie úverového účtu bol 2,5 eur, dátum prvej splátky 15.10.2012, dátum každej ďalšej splátky k 15. dňu v mesiaci a dátumom konečnej splatnosti bol 15.9.2022. Z upozornenia výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 23.4.2015 vyplýva, že žalobca oznámil dlžníkom, že podstatným spôsobom porušili ustanovenia zmluvy o úvere, upozornil ich, že ku dňu 23.4.2015 je pohľadávka banky viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti, preto ich vyzval na úhradu dlžnej sumy vo výške 1.261,27 eur do 15 dní od doručenia výzvy. V prípade, ak nedôjde k úhrade, banka je oprávnená využiť ustanovenie § 565 OZ a vyhlásiť úver za predčasne splatný. Zásielka bola podľa podacieho hárku odoslaná dňa 24.4.2015. Následne z výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 11.5.2015 vyplýva, že žalobca oznámil dlžníkom, že porušili ustanovenia zmluvy o úvere a obchodné podmienky, ich úverová pohľadávka sa tak ku dňu 11.5.2015 stala predčasne splatnou, dlžná suma 9.788,96 eur pozostáva z istiny 8.929,96 eur, úroku 819,35 eur, poplatkov za upomienky 39,65 eur, poisťné 0 eur. Žalovaná zásielku neprevzala z dôvodu, že adresát je neznámy. Pôvodne žalovaný 2/ si zásielku prevzal dňa 15.4.2015. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 497, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 1, § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa § 52 OZ, podľa § 517 ods. 2 OZ, podľa § 10c a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Z dokazovania mal preukázané uzatvorenie zmluvy, na základe ktorej bol pôvodne žalovaným 1/, 2/ poskytnutý úver, ktorý títo nesplácali riadne a včas, tiež mal preukázané, že žalobca listom zo dňa 23.4.2015 dlžníkom oznámil, že porušili ustanovenia zmluvy, upozornil ich na možnosť zosplatenia úveru v prípade neuhradenia dlžnej sumy. Keďže pôvodne žalovaní 1/, 2/ nedoplatok na základe výzvy neuhradili, žalobca oznámil žalovaným, že svojím konaním porušili ustanovenia zmluvy o úvere a preto úverová pohľadávka k 11.5.2015 sa stala predčasne splatnou v celom rozsahu. Predmetnú zmluvu o úvere súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, žalovaní na základe predmetnej zmluvy vyčerpali úver vo výške 10.000 eur, nedodrжали dohodnuté zmluvné podmienky, v dôsledku čoho žalobca dňa 11.5.2015 vyhlásil splatnosť celého úveru ku dňu 11.5.2015 a vyzval žalovaných na uhradenie dlžnej sumy. Z výzvy mal súd preukázané, že žalovaní ku dňu 11.5.2015 neuhradili istinu vo výške 8.929,05 eur, úrok vo výške 819,35 eur, poplatky za upomienky 39,65 eur, preto súd žalobe v časti istiny vo výške 8.929,96 eur, úroku do zosplatenia vo výške 819,35 eur vyhovel a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu a úroky do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 819,35 eur. Žalobca ďalej žiadal priznať zmluvné úroky od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do 31.10.2017, ktoré spolu s úrokmi do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vyčíslil na sumu 1.721,78 eur, ďalej žiadal priznať úroky vo výške 11,9% ročne zo sumy 8.929,96 eur do zaplattenia. Aplikácia prax sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky popri úrokoch z omeškania už zaoberala. Podľa ustálenej súdnej praxe uznesenie NS SR, sp.zn. 4 Obo 143/98, uznesenie Ústavného súdu SR, sp.zn. IV. ÚS 476/2012 dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa, ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru a s protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak, s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Súd poukázal ďalej aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave, č.k. 23Co/345/2017-68 a dospel k záveru, že žalobca nemá nárok na úroky z poskytnutia úveru po zosplatení úveru ani v prípade, ak to bolo stranami dohodnuté, nakoľko dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Súd tak dospel k záveru, že žalobu v časti zmluvných úrokov odo dňa splatnosti úveru považoval za nedôvodnú a v tejto časti ju zamietol. Žalobca ďalej žiadal priznať úrok z omeškania, ktorý vyčíslil ku dňu 31.10.2017 na sumu 2.778,10 eur a následne žiadal priznať úrok z omeškania 5,15% ročne zo sumy 8.929,96 eur od 1.11.2017 do zaplattenia. Dlžníci sa dostali do omeškania so zaplattením peňažného dlhu dňa 1.6.2015, keďže k zosplateniu úveru došlo dňa 10.5.2015. Žalobca tak má nárok na zaplattenie úroku z omeškania vo výške o 8 percentuálnych bodov viac ako je základná

úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu teda ku dňu 1.6.2015, kedy úroková sadzba bola 0,15%. Žalobca žiadal priznať úrok z omeškania len vo výške 5,15%, ktorý návrh súd nemohol prekročiť, preto priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 8.929,96 eur od 1.6.2015 do 31.10.2017 vo výške 1.112,56 eur a vo výške 5,15% ročne zo sumy 8.929,96 eur od 1.11.2017 do zaplatenia, vo zvyšnej časti úroku z omeškania žalobu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP podľa pomeru úspechu, keď žalobcovi bola zo sumy 13.429,84 eur priznaná suma 10.860,63 eur, z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu 81% a hrubý úspech žalovaných 19%, teda konečný čistý úspech žalobcu je 62%, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanej na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 62%, o výške náhrady ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby o zaplatenie úroku po zosplatnení podal odvolanie žalobca a to z dôvodu, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru nepatrí, považuje za nesprávne, odporujúce zákonu a protiprávne zvýhodňujúce protiprávne konanie spotrebiteľa. Poukázal na rozhodnutie NS ČR sp.zn. 29 Cdp 2906/2000, v ktorom je uvedené, že povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky odstúpením od zmluvy nezaniká. Zosplatnenie úveru spôsobuje len jedinú zmenu v záväzku a to v lehote konečnej splatnosti a straty práva platiť v splátkach. Žiaden zákon neupravuje, že zosplatnenie úveru spôsobuje zmenu všetkých zmluvných podmienok. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je možné označiť rôznymi synonymami, pričom v právnej praxi sa často používa pojem strata výhody splátok. Podľa § 35 ods. 2 OZ, právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru veriteľom je prejavom vôle veriteľa smerujúcim k zániku povinnosti dlžníka platiť svoj dlh v splátkach a vzniku novej povinnosti zaplatiť celý dlh jednorazovo v stanovený termín. Akýkoľvek iný výklad než ten, že veriteľ zmenil záväzok čo do termínu splatnosti, nie však čo do ostatných podmienok úveru, je nesprávny. Poukázal na ustanovenie § 497 zákona č. 513/1991 Zb., v zmysle ktorého zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. V ustanovení sa neuvádza, že dlžník je povinný platiť úroky len do času splatnosti ako si mylne vykladá súd nad rámec predmetného ustanovenia. Takisto podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľskom úvere zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Medzi pojмами splnenie záväzku a splatnosť záväzku je markantný rozdiel. Splatnosť predstavuje len časový moment, v ktorom má nastať ale pritom nemusí aj splnenie záväzku. V konaní bolo preukázané, že k splneniu záväzku nedošlo. Teda až splnením záväzku zaniká i akcesorický vzťah nielen časovým bodom označujúcim moment, v ktorom dlžníkovi vznikla povinnosť dlh splatiť. Súd nevzal do úvahy skutočnosť, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru sa týka len istiny. Zmluvný úrok nebol kapitalizovaný do celkovej dlžnej sumy. Zmluvný úrok je totiž odplatom za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. Pokiaľ pred časom vyhlásenia predčasného splatenia úveru v prípade omeškania dlžníka s úhradou je možné od neho požadovať tak zmluvný úrok ako i úrok z omeškania, je otázne z akého dôvodu po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa zrazu súdu javí vzťah medzi dvoma úrokmi zmluvným a zákonným z omeškania iný. Poukázal na ďalšie rozhodnutia NS ČR, sp.zn. 32 Cdo 3830/2014, 32 Cdo 2782/1999, na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica, sp.zn. 43Co/1/2018, 17Co/122/2017, uznesenie Ústavného súdu SR, sp.zn. IV. ÚS 476/2012 a za rozhodujúce považuje rozhodnutie NS SR zo dňa 16.6.2020, v ktorom súd skonštatoval, že existencia zmluvného úroku po zosplatnení je prípustná. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie alebo zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

3. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a/, f/ a h/ CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho

pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu a v závislej časti náhrady trov konania je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie v napadnutej časti o zaplatenie úroku po zosplatnení úveru na právnom závere, že žalobcovi prislúcha právo na zaplatenie dohodnutého zmluvného úroku z úveru len do času zosplatnenia úveru. Žalobca s týmto záverom súdu nesúhlasil, z odvolania je zrejma nesúhlasná argumentácia voči právnomu posúdeniu nároku na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru. Z rozhodovacej praxe odvolacích súdov vyplýva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru. Kumulácia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je predmetom odbornej diskusie, keďže jednoznačné legislatívne riešenie absentuje. Z ust. § 497 a § 502 ods. 1 Obch. zák. vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná (uvedené odznelo v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo 16.6.2020).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) v aktuálnom rozhodnutí, sp. zn. 5Cdo/42/2020 poukázal na skutočnosť, že pri spotrebiteľských úveroch je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy, čo znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave úverovej zmluvy absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. V § 502 ods. 1 veta prvá Obch. zák. je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či Zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je pritom inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Veriteľ však peňažné prostriedky nemá ale patrí mu za ne dohodnutá odmena. Záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, pretože dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. NS SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/42/2020 ďalej argumentoval, že pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ust. § 53 ods. 1 O. z.. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda. Jeho právo zostáva zachované, po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. NS SR v rozhodnutí 5Cdo/42/2020 dospel preto k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Uvedenú právnu otázku následne totožným spôsobom riešili i ďalšie rozhodnutia dovolacieho súdu (napr. sp.zn. 2Cdo/115/2019, 8Cdo/237/2019, 5Cdo/73/2020).

6. Odvolací súd preto podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zvyškovo zamietajúcej žalobu o zaplatenie úroku po zosplatnení a v závislom výroku o náhrade trov konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Povinnosťou súdu prvej inštancie, viazaného právnym názorom odvolacieho súdu vychádzajúceho z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020, tak bude v ďalšom konaní vykonať dokazovanie za účelom posúdenia nároku žalobkyne na zaplatenie zmluvných úrokov po zosplatnení úveru (popri úrokoch z omeškania). NS SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Preukázaný skutkový stav na základe vykonaného dokazovania, súd prvej inštancie podriadi pod platnú právnu úpravu, v zmysle ktorej je dlžník povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov (§ 502 ods. 1 Obch. z.) a konečný okamih povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov zodpovedá dohode zmluvných strán o zmluvnom úroku pri riadnom plnení povinnosti dlžníka, zaplatiť tento zmluvný úrok ako cenu peňazí.

Súd prvej inštancie pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 CSP, vrátane uvedenia použitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

8. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. V novom rozhodnutí preto rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania.

9. Uvedené uznesenie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).